Järvaveckan Research

Perspektiv: Arbetsmarknad

En undersökning genomförd av Novus på uppdrag av Järvaveckan Research och H&M.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Innehåll

3 – 4
Om stiftelsen The Global Village

5 – 6
Inledningsord av Ahmed Abdirahman och Giorgina Bright

7 – 9
Om undersökningen och läsanvisning till rapport

10 – 11
Nyckelinsikter för utsatta områden

12 – 23
Kapitel 1: Om arbetslivet och arbetsmarknaden i stort

24 – 28
Kapitel 2: Om arbetslivet och arbetsmarknaden i stort

29 – 34
Bakgrundsinformation och metodbeskrivning

35 – 38
Om Novus undersökningar

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Om stiftelsen The Global Village

Stiftelsen The Global Village är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden organisation, vars ändamål är att stärka delaktigheten, demokratin och gemenskapen i samhället, i synnerhet i socioekonomiskt utsatta områden. Vi vill ha en lösningsorienterad diskussion om förbättrad integration.

All vår verksamhet utgår från drivkraften att bidra till en socialt hållbar samhällsutveckling i Sverige. Bland FN:s 17 globala mål fokuserar vi särskilt på delmål 10.2: att möjliggöra och verka för alla människor oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

Vi strävar efter att öka inkluderingen i alla delar av samhället genom att knyta samman det etablerade samhället och utanförskap, innerstad och ytterstad, centrum och periferi. Vi fokuserar på att främja öppenhet och bygga konstruktiva dialoger mellan samhällsaktörer.

Vi är övertygade om att forskning och vetenskap är en grundbult i samhället och därför presenterar vi årligen olika rapporter för att bidra till en lösningsorienterad integrationsdebatt i Sverige.

Vi tror också på att främja möten mellan människor. Därför anordnar vi bland annat en filmfestival, seminarier, nätverksträffar och en politikervecka – Järvaveckan.

Vi tror att lösningarna på dagens och framtidens stora utmaningar kräver delaktighet från olika samhällsaktörer och därför uppmuntrar vi tvärsektoriella samarbeten med den offentliga sektorn, näringslivet, civilsamhället och medborgarna.

Stiftelsen The Global Village finansieras delvis av privata donationer, kommunala bidrag samt gåvor från företag och stiftelser.

Stiftelsen The Global Village

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Om stiftelsen The Global Village

Vår övertygelse
Vår övertygelse är att vägen till ökad integration måste inbegripa öppna samtal som vilar på kunskap om det svenska samhället och som bygger på respekt för varandra. Denna övertygelse ligger till grund för all vår verksamhet. Vi tror på öppenheten som vägen framåt.

Vår roll
Vår roll är att vara en kraft för brobyggande och ny kunskap. Som stimulerar människor att vidga perspektiven i samhällsfrågor och utveckla sin syn på sig själva och andra. Ett brobyggande som uppmuntrar samarbete i nästa led. Vår verksamhet utgår från tre inriktningar. Tillsammans ska de bidra till långsiktig förändring:

- Vi organiserar mötesplatser för öppna samtal. **Möjliggörare** för människor att mötas över alla gränser.
- Vi initierar och sprider ny kunskap som ger nödvändiga insikter om det svenska samhället för upplysta samtal och offentlig debatt. **Experter** dit man vänder sig för att få nya insikter.
- Vi genomför egna aktiviteter som stödjer enskilda människor i sin utveckling genom att upptäcka nya verkligheter och därmed kunna bryta barriärer. Så är vi **förändringsagenter** som förverkligar förnyelse.

Vårt syfte
Den största likheten mellan människor är att vi alla är olika. Det är på den människosynen som målen om social hållbarhet och inkludering ytterst vilar.

Vårt syfte är att bidra till ett samhälle där mångfalden är en allmänt erkänd styrka. Ett samhälle där alla kan vara med och påverka samhällsutvecklingen.

Vi ska bidra till att mångfalden på arbetsmarknaden, i boendet och i skolan skapar möjligheter och inte begränsningar. Vi ska bidra till att fler röster blir hörda så att fler perspektiv blir kända. Vi ska bidra till mer nyfikenhet, respekt och empati hos människor i Sverige, att var och en har möjlighet att påverka sin egen framtid.

Tack till våra finansiärer
Rapporten möjliggjordes med stöd av H&M.
Rapporten ägs av stiftelsen The Global Village.

Läs mer om oss på www.jarvaveckan.se

Stiftelsen The Global Village

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Ahmed Abdirahman

Vd och grundare, Järvaveckan

Det är med stor glädje att presenterar denna rapport, en studie som tagits fram och utförts av Novus på uppdrag av oss på Järvaveckan Research, i ett samarbete mellan Järvaveckan och H&M. Jag vill tacka H&M för deras ovärderliga insatser som har bidragit till att förverkliga denna rapport. Vårt starka samarbete är något vi värdesätter högt och vi ser med spänning fram emot att fortsätta vår gemensamma strävan i detta betydelsefulla arbete.

Denna rapporten syftar till att ge oss en djupare förståelse för arbetsmarknaden och förhoppningarna om framtida karriärer i Sveriges utsatta områden. Genom att samla och analysera data, ger vi en röst till de människor som lever och arbetar i dessa områden och strävar efter att skapa en mer inkluderande och nyanserad förståelse för deras situation.

Vår förhoppning är att denna rapport inte bara kommer att ge upphov till fortsatta diskussioner och initiativ, utan även bidra till att skapa en mer inkluderande och nyanserad förståelse för invånarna i landets utsatta områden. Vi tror att genom att förstå och lyfta fram dessa perspektiv, kan vi bidra till att skapa en arbetsmarknad och ett samhälle som är mer inkluderande och rättvist. I en tid av växande ojämlikhet och sociala spänningar är det nu mer än någonsin nödvändigt att vi arbetar tillsammans för att skapa en mer inkluderande och rättvis arbetsmarknad. Vi hoppas att denna rapport kommer att fungera som ett steg på vägen mot denna vision.

Jag vill återigen tacka alla som har bidragit till denna rapport och jag ser fram emot de diskussioner och initiativ som den kommer att ge upphov till.

Ahmed Abdirahman,
VD & Grundare, Järvaveckan

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Giorgina Bright

Inclusion & Diversity Manager, H&M Region North Europe

H&M has been proudly working in partnership with the Global Village Foundation & Järvaveckan since 2021. This year we are delighted to have been able to support with the creation of this report looking into employment opportunities for those from vulnerable areas within Sweden. At H&M we will always be committed to supporting inclusion and diversity both within our own organization and beyond. We want to have a positive impact on the communities in which we are based by supporting and uplifting underrepresented groups within our society.

Giorgina Bright,
Inclusion & Diversity Manager H&M Region North Europe

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Om undersökningen i utsatta områden

Denna undersökningen beskriver hur människor i Sveriges 60 mest utsatta områden för nuvarande upplever arbetsmarknaden och arbetslivet i Sverige och vilka deras eventuella arbetsgivare skulle vara om de fick välja. Undersökningen har besvarats av människor med bakgrund i över 100 olika länder. En del svaren har jämförts mot allmänheten.

Undersökningen består av 1024 telefon- och webbintervjuer genomförda mellan 30 mars – 9 maj 2023. Undersökningen har besvarats av 1 000+ personer med bakgrund i över 100 olika länder i landets 60 utsatta områden samt 1 000+ personer från den svenska allmänheten i Novus Sverigepanel.

Ett utsatt område är enligt polisen ett geografiskt avgränsat område som kan beskrivas som ett område med låg socioekonomisk status där även kriminella har en påverkan på lokalsamhället. Dessa områden består av tre kategorier som beskriver till vilken grad som de är utsatta. Kategorierna består av 22 särskilt utsatta områden, 10 riskområden och 28 utsatta områden. Sammantaget uppgår dessa till 60 utsatta områden.

Syftet med undersökningen i utsatta områden är att samla in insikter om hur arbetsmarknaden och arbetslivet i Sverige upplevs av målgruppen. Det främsta fokuset är kring målgruppens erfarenheter, förhoppningar och perspektiv.

Undersökningen presenteras utifrån olika kapitel där vi redovisar resultatet från boende i utsatta områden och svenska allmänheten på totalnivå. De undergrupper som nämns i rapporten kommenteras utifrån de utsatta områden. Undergrupper som bland annat nämns är kön, ålder, sysselsättning och kategorier av utsatta områden det vill säga de tre olika nivåerna av utsatthet. När undergrupper nämns i rapporten innebär det att dessa grupper relativt sätt uppvisar störst skillnader gentemot totalen.

Ett urval av frågor har även ställts till den svenska allmänheten, detta för att kunna se om åsikter, attityder eller uppfattningar skiljer sig mellan utsatta områden och den svenska allmänheten.

Med denna undersökning har boenden i utsatta områden fått sin röst hörd och med resultatet vill vi visa en annan bild av utsatta områden än den som gestaltas idag. Vi är glada att kunna dela med oss av resultatet då denna undersökning är unik vad gäller storleken på urvalet och genomförandet.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Undersökningen

MÅLGRUPP
I den här undersökningen är målgruppen de personer över 18 år som bor i något av de 60 områden som Polisen definierat som särskilt utsatta, utsatta eller som riskområden. De utsatta områdena är utspridda på en rad olika orter i Sverige men med en särskilt stor koncentration kring storstadsområdena i Stockholm, Göteborg och Malmö.

BAKGRUND
Detta är den sjätte undersökningen som genomförs med den här målgruppen, vilket gör att vi över tid byggt upp mer kunskap om de utmaningar som funnits vad gäller målgrupp, urval, demografisk fördelning, bortfall och deltagarfrekvens. Vi har kunskapen sedan tidigare att det är svårt att nå vissa grupper som bor i utsatta områden och har med bakgrund av det gjort en rad insatser för att öka svaren i dessa grupper.

URVAL
De 60 utsatta områden är geografiskt definierade genom kartor som ringar in det aktuella området och följer inte stadsdelsgränder, kommungränser eller specifika postnummerområden utan är i många fall indelningar på kvartersnivå. Det är det noggranna arbetet med den geografiska definitionen av urvalet som är helt avgörande för undersökningens kvalitet dvs. att de som intervjuats faktiskt bor i ett utsatt område.

Vanligtvis när Novus genomför opinions-undersökningar om politiska åsikter och samhällsfrågor är målgruppen den svenska allmänheten. Det är också vanligt förekommande att vi genomför undersökningar med boende i ett visst län eller en specifik kommun. Att de boende i de 60 utsatta områdena inte gick att definiera utifrån varken län, kommun eller postnummer har framtagandet av urvalet krävt en hel del manuellt arbete. Novus har utifrån Polisens kartor tillsammans med ingående postnummer i områdena skapat kombinationer av gatunamn- i vissa fall med specifika gatunummer- och postnummer för att med säkerhet veta att de som hamnar i urvalet för undersökningen verkligen bor i ett utsatt område. Många av de utsatta områdena angränsar i direkt närhet till ett område som inte anses som utsatt och som innehar en helt skild socioekonomisk status.

GENOMFÖRANDE
I årets undersökning har vi genomfört över 1008 intervjuer både via telefon och webb under perioden 30 mars – 9 maj 2023. För att öka andelen svar har undersökningen kunnat besvarats både på telefon och genom en webenkät på fyra olika språk: svenska, engelska, somaliska och arabiska. Webenkäten har kunnat besvaras genom att vi skickat en länk till deras mobiltelefon.

Novus har erbjudit en belöning i form av en digital skraplott eller möjligheten att skänka motsvarande värde till välgörenhet som tack för genomförd intervju.

Genomförandet av intervjuerna och metodförbättringen har utformats med hjälp av och i samarbete med Norstat.

SVARSFREKVENS OCH BORTFALL
Svarsfrekvensen för årets mätning är 15 procent. Under de senaste undersökningarna har den hamnat på mellan 8-14 procent.

I alla undersökningar som genomförs finns ett bortfall. Med bortfall menas de som inte har besvarat undersökningen. Generellt när opinionsundersökningar genomförs är det vissa grupper som är svårare att nå än andra. En sådan grupp är unga, som ofta svarar i lägre utsträckning på undersökningar. Detsamma gäller även för lågutbildade och utrikesfödda. Tillhör man dessutom flera av kategorierna blir det av naturliga skäl en utmaning att nå dessa personer.

Generellt kan man säga att ett stort bortfall kan leda till två problem. Det ena är osäkra analyser vilket man kan åtgärda med att genomföra ett större antal intervjuer. Ett annat teoretiskt problem med ett stort bortfall är om bortfallet i sig (de som inte har svarat på undersökningen) skiljer sig åt åsiktsmässigt från de som faktiskt har svarat. Skulle bortfallet inte vara slumpmässigt gällande åsikter skulle det leda till att svaren blir skeva och inte speglar målgruppens åsikter i stort.
Det är ett faktum att vi inte når alla med en sådan här undersökning. Vi når få av dem som lever längst från samhället, de med störst misstänksamhet mot samhället och de som senast anlänt till Sverige. Däremot anser vi att de människorna vi har intervjuat i denna undersökning tillhör en grupp som i någon mån är delaktiga i samhällslivet.

Data är post-stratifierad på kön, ålder och ursprung. Populationssiffrorna för ålder och ursprung härstammar från SCB rapport ”Fakta för Förändring” från 2019, medan könsfördelningen är baserat på utvalda RegSo-regioner i SCB Statistikdatabasen (2022-siffror).

RESULTAT
Resultatet för den svenska allmänheten och utsatta områden presenteras på totalnivå samt undergrupper, där vi ser hur dessa svar skiljer sig från totalens svar från utsatta områden.
De undergrupper som bland annat nämns i rapport är kön, ålder, vilket område man bor i, sysselsättning och om man är född i Sverige eller utanför Sverige.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Läsanvisning till rapport

FRÅGA: Vilka av följande idrotter är du intresserad av? *Flera svar möjliga.*

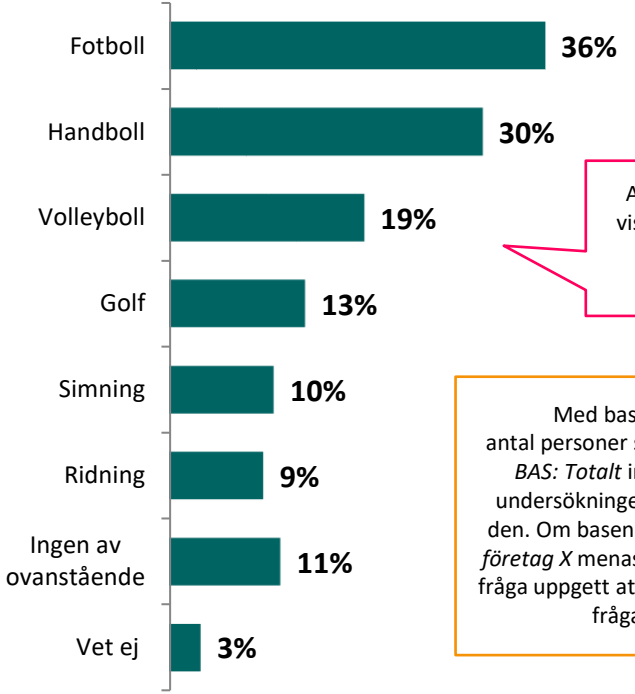

Om respondenterna har kunnat svara fler än 1 svar på frågan anges detta efter frågetexten. Det kan också stå t.ex. *Max 3 svar*. Andelarna i diagrammet kommer mest sannolikt summera till mer än 100% då varje respondent har kunnat avge mer än 1 svar.

Andelarna i diagrammet visar hur respondenternas svar fördelar sig per svarsalternativ.

Med bas menas antal intervjuer/ antal personer som har svarat för denna fråga. *BAS: Totalt* innebär att alla som besvarat undersökningen har fått frågan och besvarat den. Om basen t.ex. är *BAS: De som känner till företag X* menas att endast de som i en tidigare fråga uppgett att de känner till företag x har fått frågan och besvarat den.

BAS: Totalt (n=1000)

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Fotboll (36%)

- Kvinna (41%)
- Ålder 18-29 år (42%)
- Högsta utbildning: Universitet (41%)

Du läser undergrupperna på detta sätt:
Rubriken Fotboll 36% = andelen för totalen, visas i diagrammet till vänster. Med ”Kvinna 41%” menas att kvinnor i högre utsträckning än totalen är intresserade av fotboll.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Nyckelinsikter för utsatta områden

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Nyckelinsikter för utsatta områden

- Nära nio av tio är nöjda med sitt nuvarande arbete, detta gäller dels för boende i utsatta områden men även bland den svenska allmänheten.
- Efter lön är missnöjet störst över att chef eller kollegor inte stöttar samt brist på utvecklingspotential. Detta gäller för både boende i utsatta områden och den svenska allmänheten. Diskriminering som kommer på delad tredjeplats, har en betydligt större andel i utsatta områden än hos allmänheten som förklaring till missnöje med arbetsplatsen.
- Kvinnor svarar i högre grad att de senast arbetade inom sjukvård, samhällsservice. Efter detta kommer utbildning, vilket drygt en av tio arbetade inom senast.
- Hälften uppger att det är ganska/mycket svårt att hitta jobb i Sverige. Åldrarna mellan 30- 39 svarar i högre grad att det är mycket svårt.
- Drygt en av tre uppger att de hittade sitt senaste jobb i Sverige via kontakter/nätverk. Nästan två av tio uppger att de hittade senaste jobbet genom en jobbannons.
- Bland boende i utsatta områden uppger nära en av sju att de skulle föredra att arbeta som sjuksköterska eller undersköterska, om de började arbeta inom offentlig sektor, detta är fler än bland den svenska allmänheten.
- Fler bland boende i utsatta områden skulle föredra att arbeta inom sjukvård, samhällsservice, om de började arbeta inom privat sektor, jämfört mot den svenska allmänheten.
- Fler har upplevt diskriminering i arbetslivet bland boende i utsatta områden jämfört med svenska allmänheten.
- Bland boende i utsatta områden är det fler som tror att diskrimineringen de upplevt i arbetslivet beror på deras etniska eller religiösa bakgrund jämfört med svenska allmänheten.
- Tre av tio tycker att kontakter är det största hindret för att arbeta med sitt drömjobb, boende i särskilt utsatta områden svarar detta i högre grad.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Kapitel 1:

Om arbetslivet och arbetsmarknaden i stort

Sammanfattning

- Majoriteten är nöjda med sitt arbete både i utsatta områden (87%) och bland svenska allmänheten (86%)
- Av de som är missnöjda är den vanligaste anledningen till missnöje med sitt nuvarande arbete lön
- Drygt hälften (55%) inom privat sektor av boende i utsatta områden
- Var fjärde (26%) arbetar inom sjukvård, samhällsservice
- Av de som inte arbetar för tillfället uppger två av tio att de senaste arbetade inom sjukvård, samhällsservice
- Hälften uppger att det är svårt att hitta jobb i Sverige
- Drygt var tredje hittade sitt senaste jobb genom kontakter/nätverk
- Nära två av tio skulle helst arbeta som gymnasie – eller grundskolelärare om de började arbeta inom offentlig sektor
- Tre av tio skulle helst arbeta inom sjukvård, samhällsservice inom privat sektor

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

De som arbetar:

Majoriteten är nöjda med sitt arbete

Nära nio av tio är nöjda med sitt nuvarande arbete, detta gäller dels för boende i utsatta områden men även bland den svenska allmänheten. Boende i ett riskområde svarar i högre grad att de inte är så nöjda.

FRÅGA: Är du nöjd med ditt nuvarande arbete?

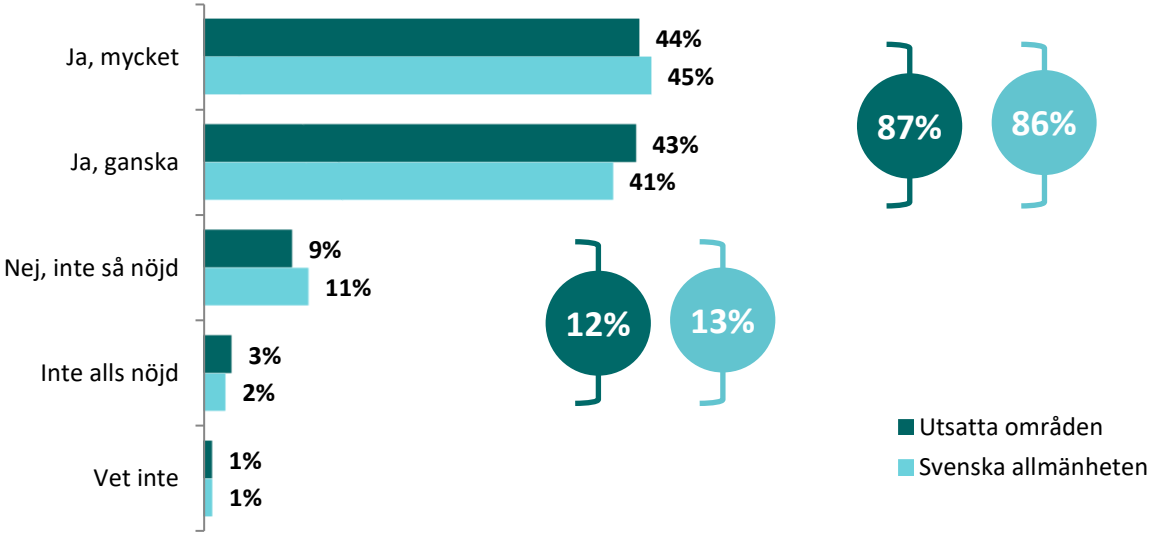

BAS: De som arbetar, utsatta områden (n=577) De som arbetar, svenska allmänheten (n=619)

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja, mycket (44%)

- Ålder: 30-39 år (51%)

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

De som är missnöjda med sitt arbete:

Lön är den vanligaste anledningen till missnöje med sitt nuvarande arbete

Efter lön är missnöjet störst över att chef eller kollegor inte stöttar samt brist på utvecklingspotential. Detta gäller för både utsatta områden och den svenska allmänheten.

FRÅGA: Varför är du missnöjd?

Fler svar möjliga.

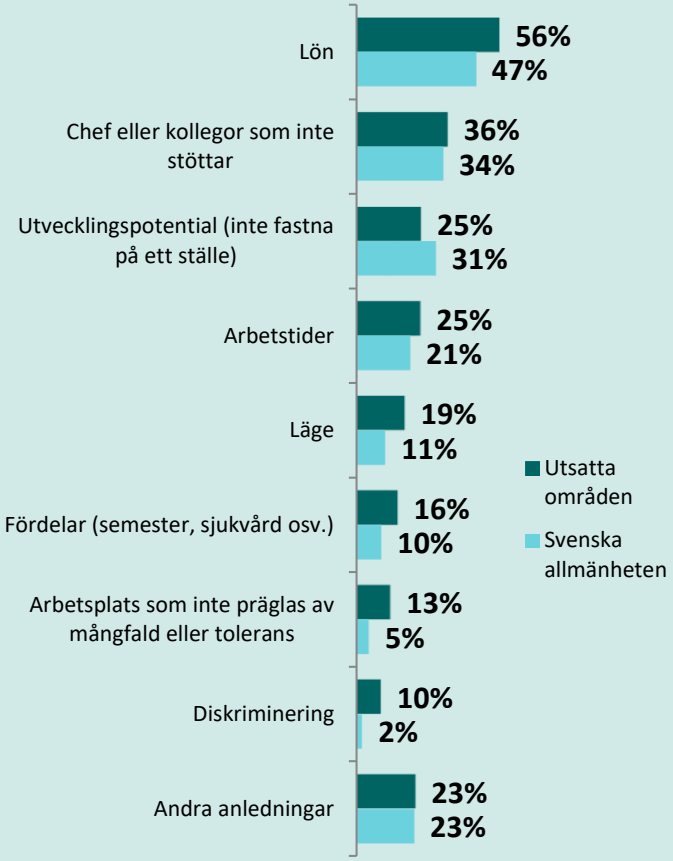

BAS: De som är missnöjda med sitt arbete, utsatta områden (n=68) De som är missnöjda med sitt arbete, svenska allmänheten (n=80) OBS. låg bas.

Inga skillnader mot totalen på grund av låg bas.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

De som arbetar:

Drygt hälften arbetar inom privat sektor

Fler arbetar inom privat sektor än offentlig sektor, detta gäller för både utsatta områden men även svenska allmänheten. Det är dock fler som arbetar inom privat sektor bland den svenska allmänheten jämfört med i utsatta områden.

FRÅGA: Arbetar du inom privat eller offentlig sektor?

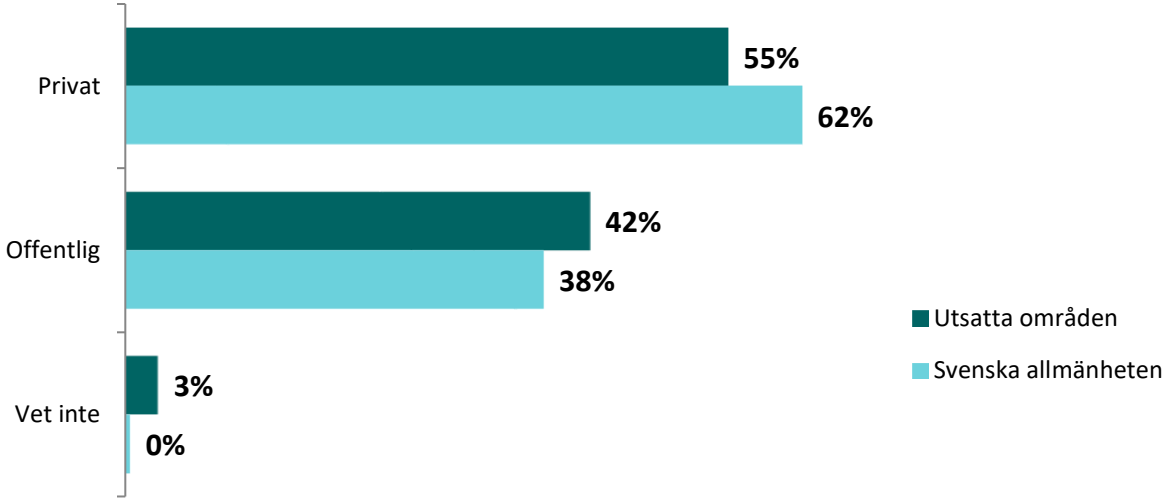

BAS: De som arbetar, utsatta områden (n=577) De som arbetar, svenska allmänheten (n=619)

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Offentlig (42%)

- Ålder: 50+ år (54%)

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

De som arbetar:

Var fjärde arbetar inom sjukvård, samhällsservice

Drygt en av tio arbetar i verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik. Högskola/universitetsutbildade och 30-39 åringar svarar i högre grad att de gör det.

FRÅGA: Vilken bransch arbetar du inom just nu?

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik (12%)

- Högskola/universitet eller motsvarande (18%)
- Ålder: 30-39 (18%)

Utbildning (10%)

- Kvinna (15%)
- Ålder: 50+ år (17%)

Lager, cleaning och media är exempel på ”annat” bland personer i utsatta områden

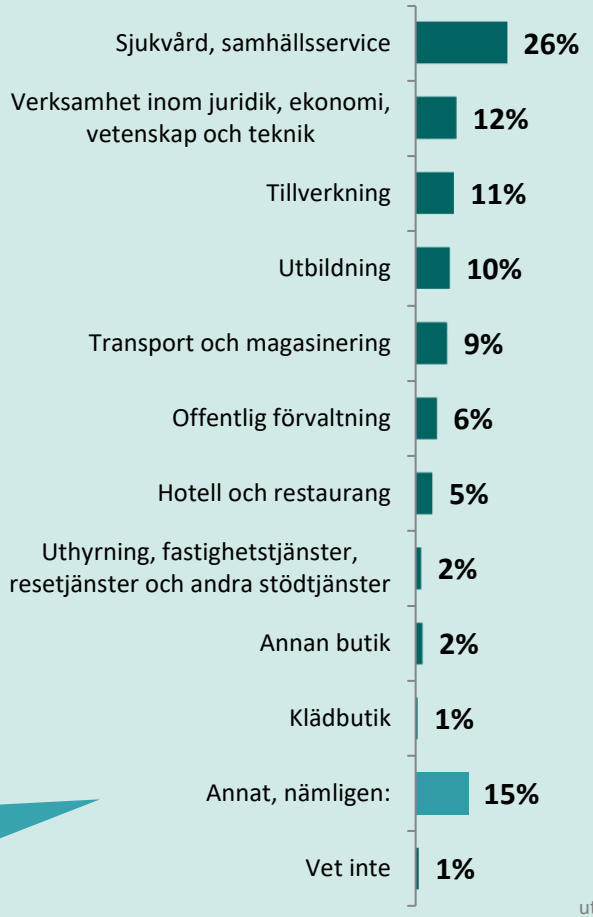

BAS: De som arbetar, utsatta områden (n=577)

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

De som inte arbetar:

Två av tio arbetade senast inom sjukvård, samhällsservice

Det vanligaste svaret är att man senast arbetade inom sjukvård, samhällsservice, kvinnor svarar detta i högre grad. Efter detta är det vanligast att ha jobbat inom utbildning, vilket drygt en av tio arbetade inom senast

FRÅGA: Vilken bransch jobbade du senast i?

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Sjukvård, samhällsservice (21%)

- Kvinna (27%)
- Födda utomlands (28%)

Utbildning (12%)

- Högskola/universitet eller motsvarande (23%)

Hotell och restaurang (6%)

- Födda utomlands (12%)

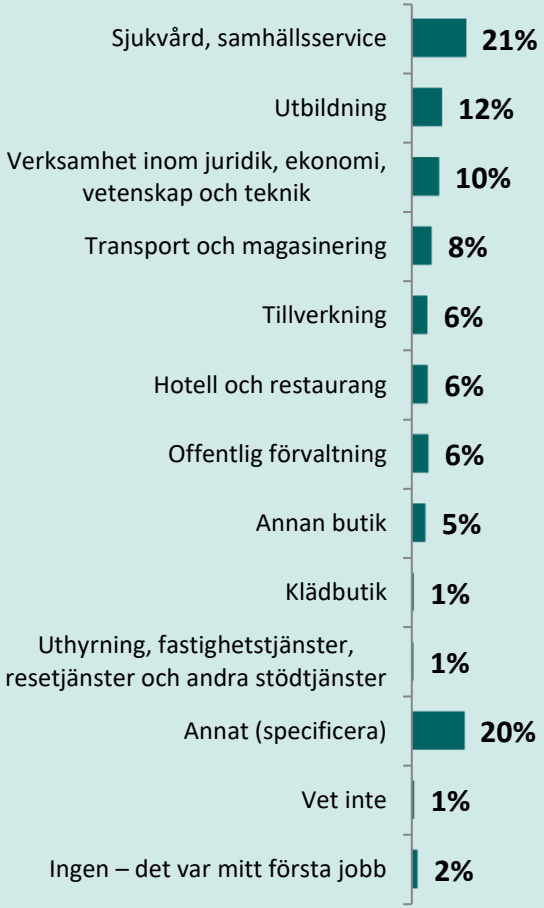

BAS: De som inte arbetar, utsatta områden (n=275)

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Hälften uppger att det är svårt att hitta jobb i Sverige

Åldrarna mellan 30- 39 svarar i högre grad att det mycket svårt

FRÅGA: Skulle du säga att det är lätt eller svårt att hitta jobb i Sverige?

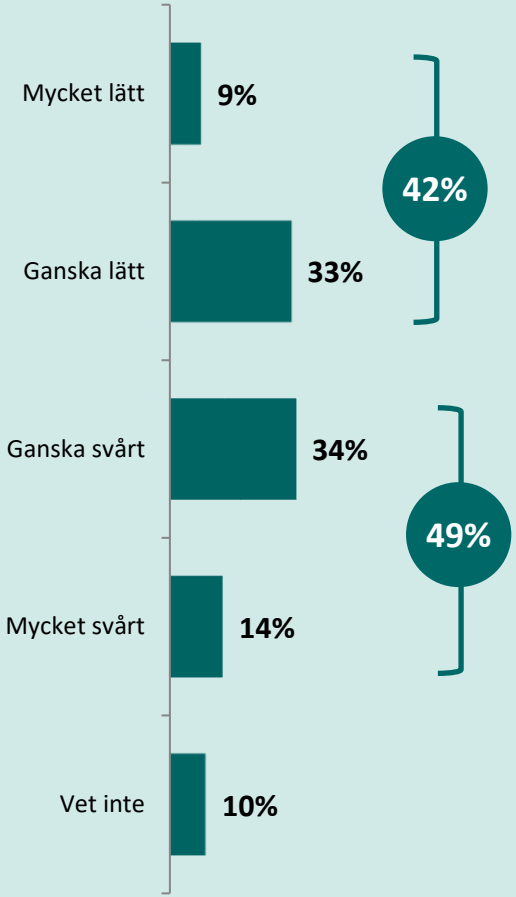

BAS: Utsatta områden (n=1024)

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ganska svårt (34%)

- Ålder: 18-29 år (41%)
- Sysselsättning: Student (43%)

Mycket svårt (14%)

- Ålder: 30-39 år (21%)
- Grundskola eller motsvarande (23%)

Vet inte (10%)

- Ålder: 50+ år (17%)
- Sysselsättning: Pensionär (19%)

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Drygt var tredje hittade sitt senaste jobb genom kontakter/nätverk

Följt av kontakter/nätverk hittade två av tio sitt senaste jobb i Sverige genom en jobbannons. Andra generationens invandrare svarar i högre grad att de gjorde det.

FRÅGA: Hur hittade du ditt senaste jobb i Sverige?

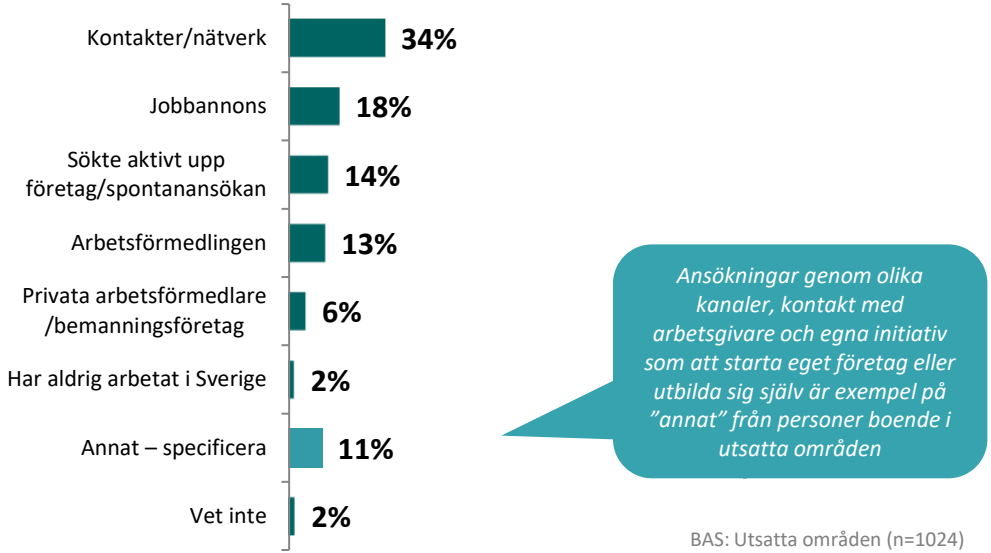

BAS: Utsatta områden (n=1024)

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Har aldrig arbetat i Sverige (2%)

- Sysselsättning: Student (9%)

Jobbannons (18%)

- Andra generationens invandrare* (24%)
- Högskola/universitet eller motsvarande (23%)

Kontakter/nätverk (34%)

- Man (39%)

*Andra generationens invandrare innefattar både de med en respektive de med två utlandsfödda föräldrar.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

De som inte arbetar eller arbetar inom privat sektor:

Nära två av tio skulle helst arbeta som gymnasie – eller grundskolelärare om de började arbeta inom offentlig sektor

Bland boende i utsatta områden uppger nära en av sju att de skulle föredra att arbeta som sjuksköterska eller undersköterska

FRÅGA: Om du skulle börja arbeta inom offentlig sektor, var skulle du föredra att arbeta? *Max tre svar.*

IT är mest förekommande som svar på "Annat" från personer boende i utsatta områden

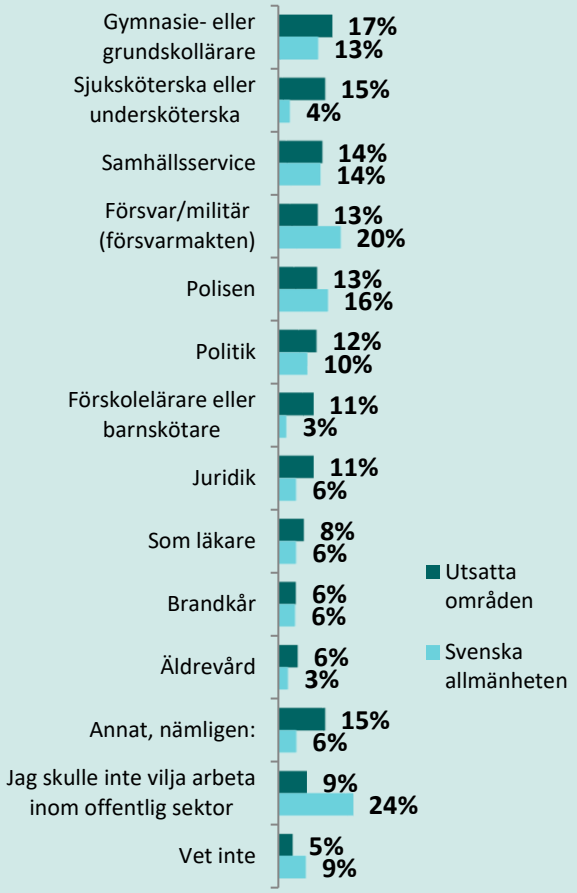

BAS: De som inte arbetar eller arbetar inom privat sektor, utsatta områden (n=525), De som inte arbetar eller arbetar inom privat sektor svenska allmänheten (n=522)

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Gymnasie- eller grundskollärare (17%)
- Ålder: 18-29 år (26%)

Sjuksköterska eller undersköterska (15%)
- Sysselsättning: Student (28%)

Juridik (11%)
- Sysselsättning: Student (20%)
- Andra generationens invandrare* (18%)

Förskolelärare eller barnskötare (11%)
- Kvinna (17%)
- Födda utomlands (17%)

*Andra generationens invandrare innefattar både de med en respektive de med två utlandsfödda föräldrar.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

De som inte arbetar eller arbetar inom offentlig sektor:

Tre av tio skulle helst arbeta inom sjukvård, samhällsservice om de började arbeta inom privat sektor

Fler personer boende i utsatta områden skulle föredra att arbeta inom sjukvård, samhällsservice jämfört mot den svenska allmänheten

FRÅGA: Om du skulle börja arbeta inom privat sektor, var skulle du föredra att arbeta?

Max tre svar.

IT är mest förekommande som svar på "Annat" från personer boende i utsatta områden

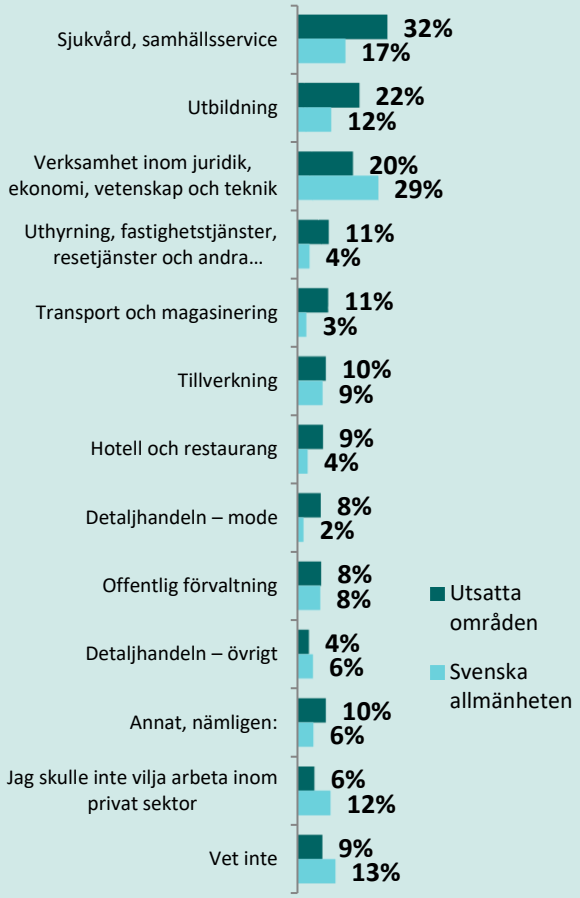

BAS: De som inte arbetar eller arbetar inom offentlig sektor, utsatta områden (n=453) De som inte arbetar eller arbetar inom offentlig sektor, svenska allmänheten (n=376)

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Sjukvård, samhällsservice (32%)
- Område: Särskilt utsatt (38%)
- Sysselsättning: Student (39%)

Utbildning (22%)
- Högskola/universitet eller motsvarande (29%)

Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik (20%)
- Man (26%)
- Ålder: 18-29 år (29%)
- Sysselsättning: Student (28%)

Uthyrning, fastighetstjänster, resetjänster och andra stödtjänster (11%)
- Ålder: 18-29 år (18%)

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Drömarbetsgivare

FRÅGA: Nämn tre företag som skulle vara din drömarbetsgivare? *Max tre svar möjliga.*

Topp tio mest nämnda drömarbetsgivare:

- Volvo
- Google
- Kommunen
- Ikea
- Regionen
- Saab
- Staten
- Spotify
- Microsoft
- Astra

Se Excelfil för samtliga öppna svar

Volvo
Google
Kommun
Kommunen
Polisen
Region
Spotify
Ikea
Saab
Staten
Microsoft
Tesla
Ica
Abb
Ericsson
Landstinget
Läkare
Skanska
Privat
Skolan
Göteborg
Astra
Sverige
Vård
Sjukhus
Eget
Seb
Svt
Dhl
Inga
Lager
Polis
Transport
Sjukhuset
Amazon
Media
Universitet
Försvarsmakten
Kommer
Stockholmstad
Apple
Samsung
None
Skola
Sj
Sas
Hotel
Röda
Det
Av
Finns
Jobb
Bank
För
Vattenfall
Karolinska
Scania
Inget
Malmo
Securitas
Radio
Nordea
Eriksson
Göteborg
Telia
Vasterås
Bibliotek
Pass
Pensionar
Sjukvård
Nacka
Nobina
Skatteverket
Milk
Sent
Biltema
Iss
Ncc
Film
Dont
Pwc
Egenföretagare
Kyrkan
Barn
Växjö
Halmstad
Hsb
Red
Komun
Social
Favorit
Rise
Zenka
Kopp
Asta
New
Fmv
Ett
Ja
Jm
Ntr
Din
Drömarbetsgivare
Attendo
Utan
Ekonomi
Ekonomi
Cars
Vill
Tullen
Nike
Gränser
Regionen
Sida
Audi
Universal
Icrc
Borås
Engelska
Faceb
Hirez
Mtr
Sjukvården
Elektrik
Musik
Konfort
Bild
Blabla
Myndigheten
Sweden
Mitt
Nord
Hem
Foster
Landsting
Facebook
Almanna
Offentlig
Almanna
Skandia
Lunds
Zenka
Rise

Drömarbetsgivare

FRÅGA: Nämn tre företag som skulle vara din drömarbetsgivare? *Max tre svar möjliga.*

Topp tio mest nämnda drömarbetsgivare:

- Volvo
- Kommun
- Ikea
- Eget företag
- Google
- Saab
- Spotify
- Försvarsmakten
- Staten
- Universitet

Se Excelfil för samtliga öppna svar

Volvo
Ikea
Kommun
Google
Staten
Saab
Spotify
Egetföretag
Universitet
Apple
Sas
Ica
Polisen
Svt
Microsoft
Försvarsmakten
Företag
Abb
Scania
Fn
Seb
Astra
Sida
Stockholm
Skatteverket
Lkab
Vattenfall
Regionen
Privat
Skola
Sandvik
Bank
Utan
Coop
Svenska
Region
Aning
Northvolt
Lön
Det
Ud
Skf
Tv
Sj
Eqt
Hotel
Egen
Röda
Nasa
Försvaret
Regeringskansliet
Stad
Kultur
Själv
Bra
Mig
Litet
Zenica
Borås
Lego
Slott
Nyheter
Cola
Falck
Flygvapnet
Blomsterlandet
Drömföretag
Patagonia
Ferrari
Nuvarande
Natur
Astrazeneca
Sweco
Skolan
Uppsala
Ratt
Alfa
Kyrkan
Brandkåren
Goldman
Albert
Jordbruk
Avanza
Offentlig
Fulltid
Bönnier
Malmö
Facebook
Akademi
Ersta
Korset
Ericsson
Nordea
Mindre
Spec
Sinsa
Gratt
Karolinska
Sjukhuset
Läkare
Asikt
Skandia
Svensk
Museum
Golf
Cars
Den
Eget
Att
Ncc
Ssab
Clinic
Där
Institutet
Lutum
Sud
Paradis
Polis
Natverksbyggforeningen
Natverksbyggforeningen
Sjukhuset
Arbetet
Ceasar
Folksam
Pead
Tullen
Lund
Rambåll
Ing
Fi
Ta
Ab
Ring
Ung
Ung
Ta
Ab
Ta
Ab
Ta
Ab

Kapitel 2:

Om arbetslivet och arbetsmarknaden i stort

Sammanfattning

- Drygt fyra av tio har upplevt diskriminering i arbetslivet i Sverige
- Av de som upplevt diskriminering tror nära två av tre tror att det beror på deras etniska eller religiösa bakgrund
- Av de som upplevt diskriminering uppger hälften att de upplevde diskriminering av chefer eller kollegor på den faktiska arbetsplatsen
- Drygt var tredje uppger att utbildning är det största hindret för att få arbeta med sitt drömjobb

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Drygt fyra av tio har upplevt diskriminering i arbetslivet i Sverige

Fler har upplevt diskriminering i arbetslivet bland boende i utsatta områden jämfört mot svenska allmänheten. Andra generationens invandrare svarar i högre grad att de har upplevt diskriminering i arbetslivet.

FRÅGA: Har du någonsin upplevt diskriminering under ditt arbetsliv i Sverige?

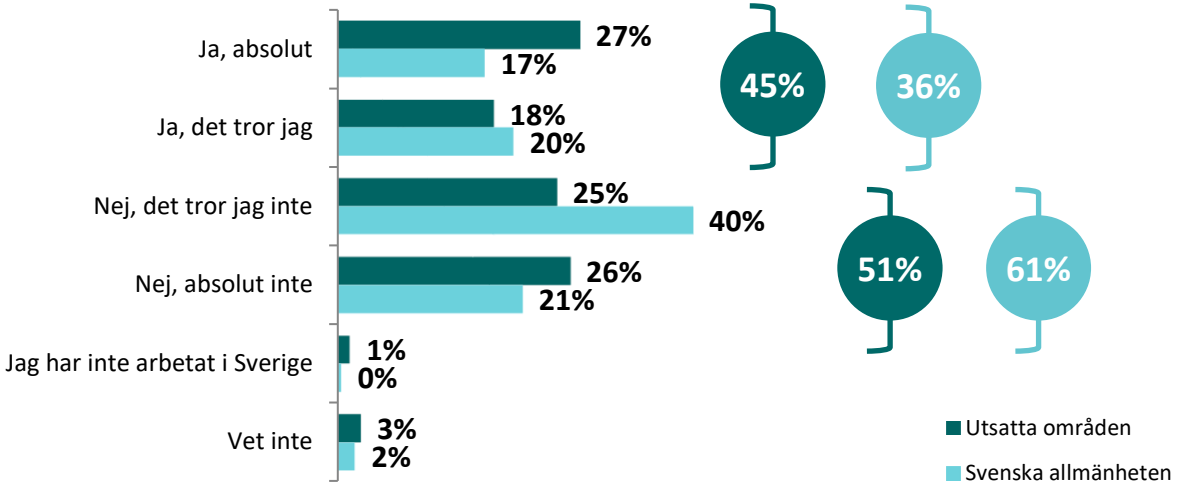

BAS: Utsatta områden (n=1024) Svenska allmänheten (n=1059)

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja, absolut + Ja, det tror jag (45%)

- Ålder: 18-29 år (51%)
- Andra generationens invandrare* (55%)
- Högskola/universitet eller motsvarande (51%)

Nej, det tror jag inte + Nej, absolut inte (51%)

- Ålder: 50+ år (59%)
- Sysselsättning: Pensionär (72%)
- Grundskola eller motsvarande (63%)

*Andra generationens invandrare innefattar både de med en respektive de med två utlandsfödda föräldrar.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

De som upplevt diskriminering:

Nära två av tre tror att diskriminering beror på etnisk eller religiös bakgrund

Bland boende i utsatta områden är det fler som tror att diskrimineringen de upplevt i arbetslivet beror på deras etniska eller religiösa bakgrund jämfört mot svenska allmänheten

FRÅGA: Tror du att det beror på din etniska eller religiösa bakgrund?

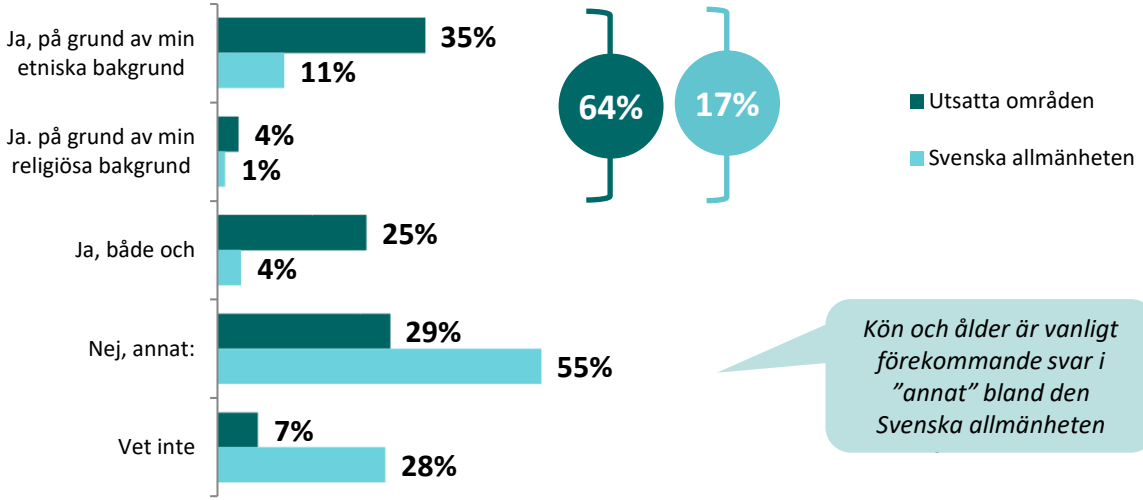

Kön och ålder är vanligt förekommande svar i "annat" bland den Svenska allmänheten

BAS: De som upplevt diskriminering utsatta områden (n=460), De som upplevt diskriminering svenska allmänheten (n=387)

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja, på grund av min etniska bakgrund (35%)
- Sysselsättning: Förvärvsarbetande heltid (41%)
- Födda utomlands (41%)

Ja. på grund av min religiösa bakgrund (4%)
- Ålder: 30-39 år (9%)

Ja, både och (25%)
- Område: Särskilt utsatt (37%)
- Ålder: 18-29 år (40%)

Nej, annat: (29%)
- Område: Utsatt område (36%)
- Ålder: 50+ år (44%)
- Högskola/universitet eller motsvarande (35%)

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

De som upplevt diskriminering:

Hälften upplevde diskriminering av chefer eller kollegor på arbetsplatsen

Personer i åldrarna 18-29 svarar i högre grad att de upplevt diskriminering av chefer och kollegor på arbetsplatsen

FRÅGA: Om du tänker på senaste gången du upplevde diskriminering under ditt arbetsliv, i vilken fas var det?

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Av kunder, klienter eller andra externa kontakter (22%)

- Ålder: 18-29 år (31%)

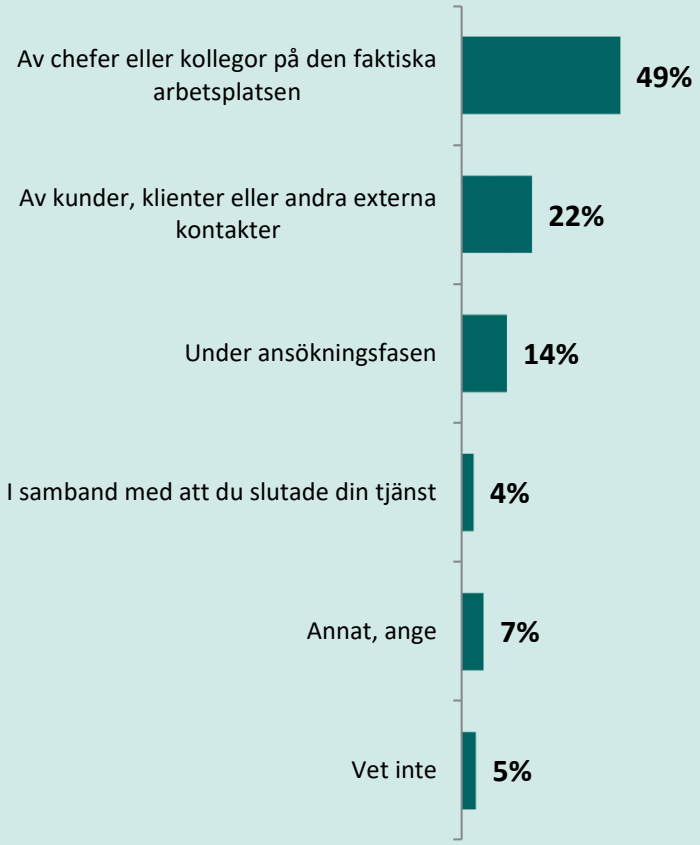

BAS: De som upplevt diskriminering: utsatta områden (n=460)

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Drygt var tredje uppger att utbildning är det största hindret för att få arbeta med sitt drömjobb

Tre av tio tycker att kontakter är det största hindret för att arbeta med sitt drömjobb, boende i särskilt utsatta områden svarar detta i högre grad

FRÅGA: Vilket är det största hindret, om något, för dig att arbeta med ditt drömjobb?

Fler svar möjliga.

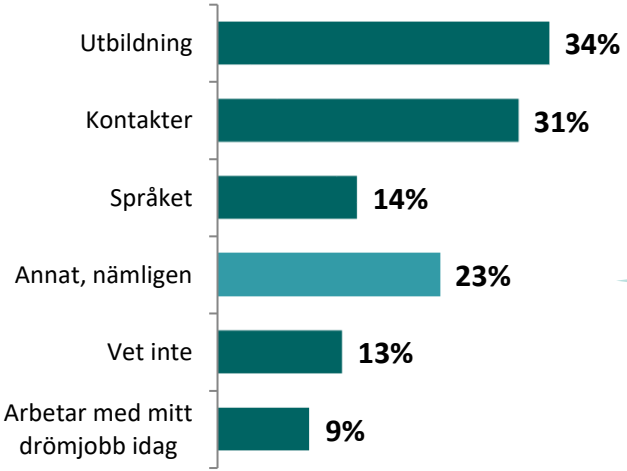

Ålder och erfarenhet är exempel på annat av personer boende i utsatta områden

BAS: Utsatta områden (n=1024)

Skillnader mot totalen

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Utbildning (34%)
- Ålder: 18-29 år (40%)
- Grundskola eller motsvarande (48%)
- Gymnasieutbildning eller motsvarande (42%)

Kontakter (31%)
- Område: Särskilt utsatt (37%)
- Ålder: 18-29 år (47%)
- Sysselsättning: Student (55%)
- Andra generationens invandrare* (36%)
- Har upplevt diskriminering under sitt arbetsliv i Sverige (38%)

Språket (14%)
- Ålder: 40-49 år (23%)

Arbetar med mitt drömjobb idag (9%)
- Sysselsättning: Förvärvsarbetande heltid (15%)
- Är nöjd med sitt nuvarande arbete (16%)

*Andra generationens invandrare innefattar både de med en respektive de med två utlandsfödda föräldrar.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Bakgrundsinformation och metodbeskrivning

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Huvudsaklig sysselsättning i utsatta områden och i svenska allmänheten

FRÅGA: Vilken är din huvudsakliga sysselsättning?

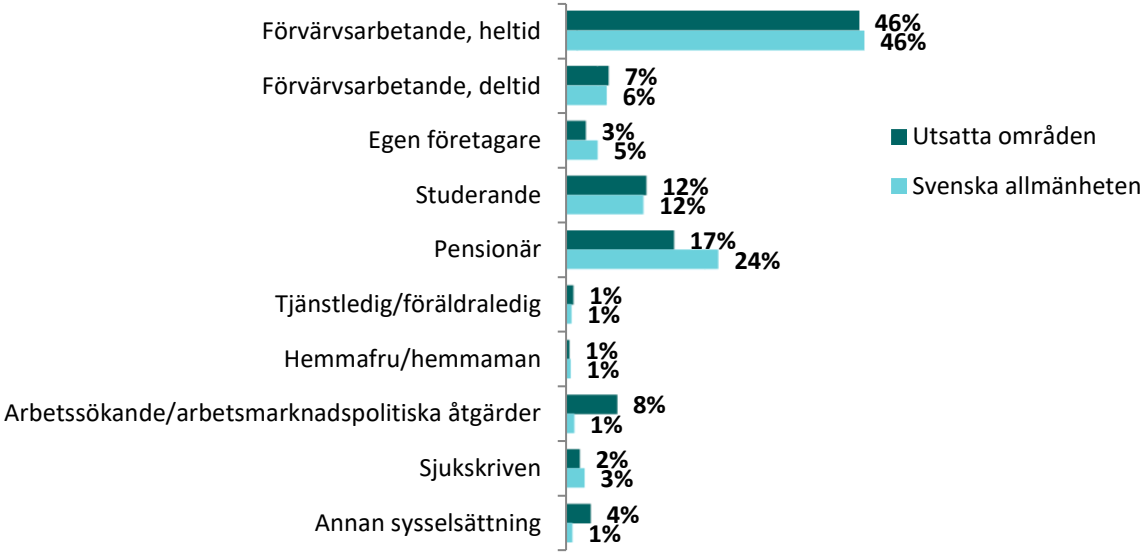

BAS: Utsatta områden (n=1024) Svenska allmänheten (n=1059)

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Undersökningen i utsatta områden

KÖN

ÅLDER

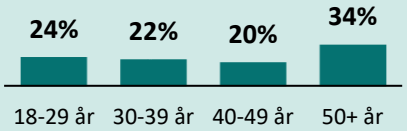

TYP AV OMRÅDE

SYSSELSÄTTNING

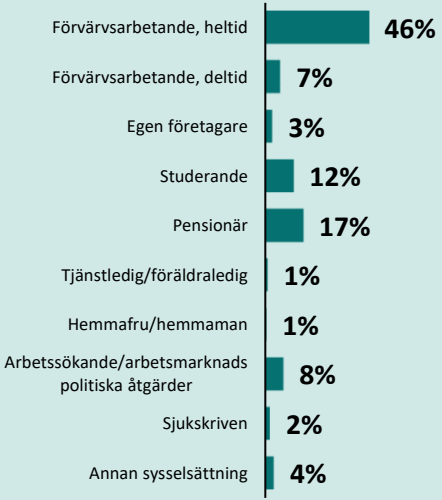

UTBILDNING

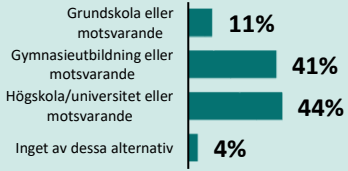

RELIGIONSTILLHÖRIGHET

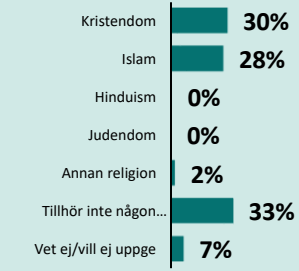

BAKGRUND

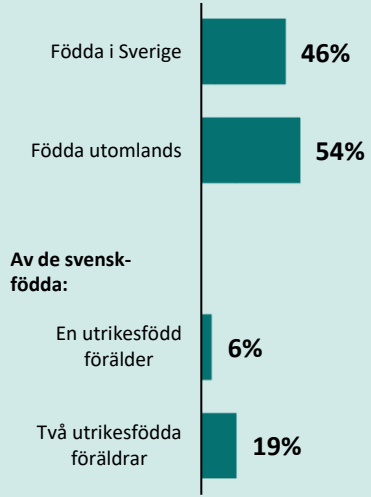

FÖDELSELAND

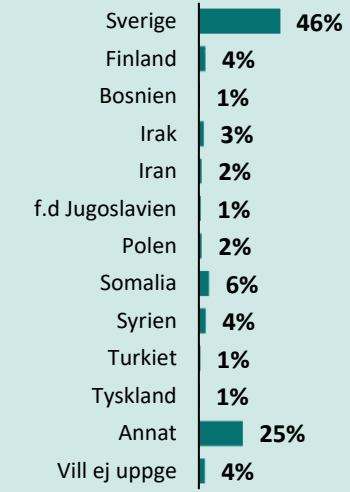

BAS: Utsatta områden (n=1024)

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Undersökningen i svenska allmänheten

BAKGRUND
Undersökningen har genomförts på initiativ av Novus och ett antal samarbetspartners. Undersökningen berör frågor som handlar om arbetslivet samt H&M.

GENOMFÖRANDE
Antal intervjuer:
1059

Fältperiod:
14 april – 20 april 2023

Undersökningen är genomförd via webbintervjuer i Novus slumpmässigt rekryterade och representativa Sverigepanel.

Det finns inget som tyder på att bortfallet skulle snedvrida resultatet, utan undersökningen är åsiktsmässigt representativ för den grupp som skulle undersökas, och de slutsatser som presenteras i undersökningen gäller hela populationen. En Novus undersökning är en garant för att undersökningen är relevant och rättvisande för hela gruppen som skall undersökas.

MÅLGRUPP
Den svenska allmänheten

Ålder:
18-84 år

KORT OM NOVUS SVERIGEPANEL
Novus Sverigepanel består av ungefär 50 000 paneldeltagare. Panelen är slumpmässigt rekryterad (man kan inte anmäla sig själv för att tjäna pengar eller för att man vill påverka opinionen) och är riksrepresentativ avseende ålder, kön och region i åldersspannet 18–84 år. Eventuella skevheter i panelstruktur avhjälps genom att ett riksrepresentativt urval dras från panelen samt av att resultatet viktas.
Vi vårdar vår panel väl genom s k panelmanagement. Det innebär bl.a. att vi ser till att man inte kan delta i för många undersökningar under en kort period, inte heller i flera liknande undersökningar. Vi har också ett system för belöningar till panelen.

FELMARGINAL
Vid 1 000 intervjuer:
Vid utfall 20/80: +/- 2,5%
Vid utfall 50/50: +/- 3,2%

+/-

KÖN

REGION
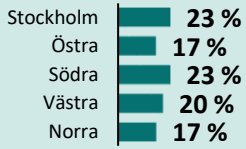

ÅLDER
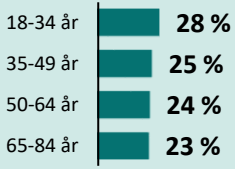

ORT
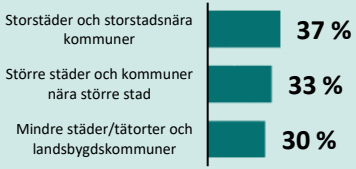

UTBILDNING
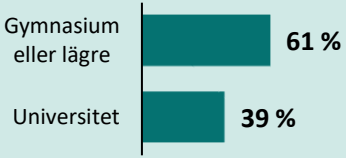

HUSHÅLLSINKOMST
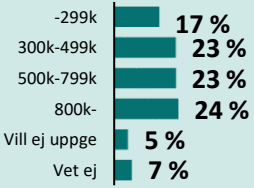

Svenska allmänheten (n=1059)

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

De utsatta områdena

Det urval som vår undersökning baseras på utgår från begreppet utsatta områden som Polisen tagit fram för att öka kunskapen och förståelsen för vilka nödvändiga samhällsförändringar som måste till för att motverka att de problem som finns i dessa områden förvärras.

Ett utsatt område är enligt Polisen ett geografiskt avgränsat område som beskrivs ha en låg socioekonomisk status där även kriminella har en påverkan på lokalsamhället.

Förutom detta omgärdas området av en rad riskfaktorer som kan leda till en sämre tro på framtiden. Dessa riskfaktorer kan bestå av en högre grad av ohälsa, arbetslöshet, bristfälliga skolresultat, sämre boendemiljö och även en högre oro bland etniska grupper där globala eller historiska konflikter ger ett lokalt avtryck.

Dessa områden består av tre kategorier som beskriver till vilken grad som de är utsatta. Kategorierna består av 22 särskilt utsatta områden, 6 riskområden och 32 utsatta områden. Sammantaget uppgår dessa till 60 utsatta områden.

SÄRSKILT UTSATTA OMRÅDEN
Vivalla, Örebro
Gottsunda, Uppsala
Alby, Botkyrka
Fittja, Botkyrka
Hallunda/Norsborg, Botkyrka
Husby, Stockholm
Rinkeby/Tensta, Stockholm
Ronna/Geneta/Lina, Södertälje
Araby, Växsjö
Karlslund, Landskrona
Nydala/Hermodsdal/Lindängen, Malmö
Rosengården söder om Amiralsgatan, Malmö
Södra Sofielund, Malmö
Bergsjön, Göteborg
Biskopsgården, Göteborg
Gårdsten, Göteborg
Hammarkullen, Göteborg
Hjällbo, Göteborg
Lövgärdet, Göteborg
Tynnered/Grevgården/Opaltorget, V Frölunda
Hässleholmen/Hulta, Borås
Norrby, Borås
Skäggetorp, Linköping

RISKOMRÅDEN
Tjärna Ängar, Borlänge
Oxhagen/Varberga, Örebro
Tureberg, Sollentuna
Dalhem/Drottninghög/Fredriksberg, Helsingborg
Söder, Helsingborg
Holma/Kroksbäck/Bellevuegården, Malmö

UTSATTA OMRÅDEN
Bäckby, Västerås
Brandbergen, Haninge
Jordbro, Haninge
Skogås, Huddinge
Vårby, Huddinge
Sångvägen, Järfälla
Termovägen, Järfälla
Edsberg, Sollentuna
Bredäng, Stockholm
Hagsätra/Rågsved, Stockholm
Hässelby/Vällingby, Stockholm
Vårberg, Stockholm
Älvsjö/Solberga, Stockholm
Östberga, Stockholm
Rissne/Hallonbergen, Sundbyberg
Fornhöjden, Södertälje
Hovsjö, Södertälje
Finnsta, Upplands Bro
Charlottesburg, Kristanstad
Gamlegården, Kristanstad
Hisings Backa, Göteborg
Rannebergen, Göteborg
Andersberg, Halmstad
Kronogården/Lextorp, Trollhättan
Frölunda, Eskilstuna
Lagersberg, Eskilstuna
Skiftinge, Eskilstuna
Råslätt, Jönköping
Klockaretorpet, Norrköping
Navestad, Norrköping
Storvreten, Tumba

Källa: Kriminell påverkan i lokalsamhället – en lägesbild för utvecklingen i utsatta områden, 2019, Polisen

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Kontaktuppgifter

Novus

Mats Elzén
Client Development Advisor
mats.elzen@novus.se

Elsa Stolpe
Researcher

Daniel Berthelsen
Senior Data Analyst

Ainoa Aguerre
Research Assistant

Järvaveckan

Ahmed Abdirahman
Vd och grundare, Järvaveckan
ahmed.abdirahman@jarvaveckan.se
+46 73 907 75 09

H&M

Giorgina Bright
Inclusion & Diversity Manager H&M Region North Europe
Giorgina.Bright@hm.com

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Om Novus undersökningar

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Kort om Novus Sverigepanel

Novus Sverigepanel består av ungefär 50 000 paneldeltagare. Panelen är slumpmässigt rekryterad (man kan inte anmäla sig själv för att tjäna pengar eller för att man vill påverka opinionen) och är riksrepresentativ avseende ålder, kön och region i åldersspannet 18–79 år. Eventuella skevheter i panelstruktur avhjälps genom att ett riksrepresentativt urval dras från panelen samt av att resultatet viktas.

Vi vårdar vår panel väl genom så kallad panelmanagement. Det innebär bland annat att vi ser till att man inte kan delta i för många undersökningar under en kort period, inte heller i flera liknande undersökningar. Vi har också ett system för belöningar till panelen.

Undersökningsgenomförande
Ett urval ur panelen dras. Dessa får en inbjudan till undersökningen via e-post. Inbjudan innehåller information om hur lång tid undersökningen tar att besvara, sista svarsdatum samt en länk som man klickar på för att komma till frågeformuläret. Man kan besvara alla frågor på en gång alternativt göra paus och gå tillbaka till frågeformuläret vid ett senare tillfälle.

När datainsamlingen är klar påbörjas databearbetningen. Därefter produceras tabeller och en rapport sammanställs.

Fråga gärna efter mer information kring vårt panelmanagement!

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Kort om kvalitet i webbpaneler

Novus Sverigepanel håller hög kvalitet. Vi genomför kontinuerligt kvalitetskontroller och valideringar av både panelen och de svar som paneldeltagarna ger.

I jämförande studier (andra webbpaneler) har vi konstaterat att panelmedlemmarna i Novus panel tar längre tid på sig för att svara på frågor och att det finns en logik i svaren (exempel: om man tycker om glass och choklad, då tycker man också om chokladglass). I de självrekryterade panelerna ser vi inte denna logik i samma utsträckning.

Vi ser också att våra panelmedlemmar har ett mer ”svensson-beteende” än självrekryterade paneler, där man i är bl.a. väldigt internetaktiv.

Novus panelmedlemmar besvarar i genomsnitt 12 undersökningar per år, vilket är betydligt färre undersökningar än i många andra paneler, och ger en högre kvalitet i genomförandet. En annan mycket viktig kvalitetsaspekt är att ange deltagarfrekvens (svarsfrekvens) vilket är ett krav enligt samtliga branschorganisationer.

Några viktiga checkpoints när man genomför webbundersökningar i paneler:

- Panelen ska vara slumpmässigt rekryterad för att kunna spegla verkligheten.
- Undersökningsföretaget ska alltid kunna redovisa deltagarfrekvens för varje enskild undersökning.
- Panelmedlemmarna ska inte vara proffstyckare, dvs. få för många undersökningar. Får man fler än två per månad finns risken att man blir proffstyckare och svarar på undersökningen av fel skäl.
- Panelen ska skötas med ett bra panelmangement avseende belöningar, validering av svar osv.
- Tid för fältarbetet (genomförandet av intervjuer) ska alltid redovisas och helst innehålla både vardagar och helgdagar.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved

Publiceringsregler

Novus varumärke är en garant för att en undersökning har gått rätt till och att slutsatserna kring densamma är korrekta utifrån målet med undersökningen.

Enligt internationella branschregler (ESOMAR) är Novus som undersökningsföretag ansvariga för att våra undersökningar tolkas rätt vid första publicering.

ESOMAR23 Corporate

För att säkerställa att våra undersökningar presenteras på ett korrekt sätt ber vi alltid att få se den text som skrivs med syfte att publiceras där Novus undersökningar omnämns.

Novus förbehåller sig rätten att korrigera felaktiga siffror och tolkningar som har publicerats.

© Järvaveckan Research 2023 – all rights reserved